

Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO)

Advies over een voorontwerp-KB betreffende het geluidsafgiftevermogen van materieel voor gebruik buitenshuis

- **gevraagd door de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, mevrouw Magda Aelvoet, in een brief van 18 december 2001**
- **voorbereid door de werkgroep *productnormen***
- **goedgekeurd door de algemene vergadering van 19 februari 2002 (zie bijlage 1).**

1. Situering

- [1] De Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (de FRDO) evalueert in dit advies het voorontwerp-KB betreffende het geluidsafgiftevermogen van materieel voor gebruik buitenshuis. De minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, mevrouw Magda Aelvoet, vroeg dit advies binnen de 5 weken, zijnde 22 januari 2002. Tweemaal stelde de vertegenwoordiger van de minister de FRDO in kennis van een wijziging van artikel 18 van het voorontwerp-KB (op 21 januari en op 28 januari). Omwille van deze wijzigingen heeft hij de adviestermijn verlengd tot 11 februari 2002.
- [2] Dit voorontwerp-KB betreft de omzetting van de Richtlijn 2000/14/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 8 mei 2000 inzake de harmonisatie van de wetgevingen der lidstaten betreffende de geluidsemissie in het milieu door materieel voor gebruik buitenshuis. Deze omzetting is laattijdig, de bepalingen uit de richtlijn hadden reeds in werking moeten treden op 3 juli 2001. De Commissie heeft een procedure ingezet tegen België wegens laattijdige omzetting.

2. Samenvatting

- [3] Het voorontwerp-KB zet een harmonisatierichtlijn om naar Belgisch recht. België heeft geen andere beleidsruimte dan om ze geheel en correct om te zetten. De raad stelt voor de richtlijn, zoals verduidelijkt in de *Position Paper on Guidelines for the application of the European and Council Directive 2000/14/EC on the approximation of the laws of the Member States relating to the Noise emission*, strikt te volgen voor wat betreft de definities van *het in de handel brengen* en *het in gebruik nemen* van materieel.
- [4] Een deel van de leden van de raad (zie paragraaf [20]) is van mening dat een overgangsperiode moet voorzien worden voor het materieel in stock. Bovendien wensen zij dat wordt onderzocht of voor de nieuwe procedure voor overeenstemmingsbeoordeling een termijn van 6 maand voldoende is voor het materiaal dat reeds voldoet aan de geluids-emissionormen.
- [5] Een ander deel van de leden (zie paragraaf [22]) heeft geen bezwaar tegen de onmiddellijke inwerkingtreding van het KB, aangezien deze een loutere omzetting is van een reeds voorheen gepubliceerde richtlijn.

3. Richtlijn 2000/14/EG van het Europees Parlement en de Raad

- [6] Richtlijn 2000/14/EG vervangt 9 bestaande richtlijnen inzake geluidsemisatie van materieel voor gebruik buitenshuis en verstrengt daarbij de bestaande geluidsemisatie-normen. Het materieel waarvan sprake zijn bouwterreinmachines, bouwmachines, motorcompressoren, torenkranen, betonbrekers, trilhamers, ... Hierna worden de voornaamste bepalingen uit de richtlijn weergegeven.

Harmonisatierichtlijn

- [7] Deze richtlijn is een harmonisatierichtlijn, ze steunt op art. 95 EG-verdrag. Dat betekent dat de lidstaten op het door de richtlijn bestreken gebied geen verdergaande maatregelen kunnen treffen, doch de bepalingen volledig en correct moeten uitvoeren. De eerste overweging van de richtlijn bepaalt met name: "De voorschriften voor de geluidsemisatie door materieel voor gebruik buitenshuis moeten in het kader van de interne markt worden geharmoniseerd, teneinde belemmeringen voor het vrije verkeer van dat materieel buitenshuis te voorkomen; de verlaging van de toelaatbare geluidsniveaus van materieel voor gebruik buitenshuis zal het welzijn en de bescherming van de gezondheid van de burgers en van het milieu ten goede komen. Het publiek moet worden geïnformeerd over het door dergelijk materieel voortgebrachte geluid." Artikel 1 zegt hierover bovendien: "De doelstelling van deze richtlijn is de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende geluidsemisatienormen, overeenstemmingsbeoordelingsprocedures, markering, technische documentatie en gegevensverzameling met betrekking tot de geluidsemisatie in het milieu door materieel voor gebruik buitenshuis. De richtlijn zal bijdragen tot de goede werking van de interne markt en komt tegelijk de bescherming van de menselijke gezondheid en het welzijn ten goede. Art. 6 bepaalt expliciet dat de lidstaten het vrije verkeer -het in de handel brengen of de ingebruikneming- niet mogen verbieden, beperken of verhinderen van het materieel dat conform de richtlijn is.
- [8] Dit belet niet dat de lidstaten onder strikte voorwaarden strengere regels kunnen handhaven of invoeren (art. 95, leden 4 en 5 EG-verdrag).

Regeling voor het gebruik

- [9] Artikel 17 bepaalt dat de bepalingen van deze richtlijn niet beletten dat de lidstaten, met inachtneming van het Verdrag, maatregelen kunnen vaststellen om het gebruik van het materieel te reglementeren in zones die zij als gevoelig beschouwen, hetgeen ook een beperking in de tijd kan inhouden van het gebruik van het materieel. De lidstaten kunnen eveneens de voorschriften vaststellen die zij nodig achten om ervoor te zorgen dat personen beschermd zijn bij het gebruik van het betrokken materieel, mits dat niet betekent dat het materieel veranderd wordt op een niet in deze richtlijn vermelde wijze.

Geluidgrenswaarden en geluidsvermogensniveau

- [10] De richtlijn (art. 1) legt geluidgrenswaarden op voor bepaald materieel voor gebruik buitenshuis, dat wordt opgesomd in art. 12 van de richtlijn. Voor ander materieel, opgesomd in art. 13, moet enkel het geluidsvermogensniveau worden gemarkeerd. Bijlage I geeft de precieze definities van dit materieel. De richtlijn heeft uitsluitend betrekking op materieel dat als een geheel, geschikt voor het beoogde gebruik in de handel wordt gebracht of in gebruik wordt genomen. Ze is niet van toepassing op materieel dat primair bestemd is voor het vervoer van goederen of personen over de weg, per spoor, door de lucht of over waterwegen. Deze richtlijn is evenmin van toepassing op speciaal voor militaire en politiedoeleinden of voor noodhulpdiensten ontworpen en geconstrueerd materieel.

“Materieel voor gebruik buitenshuis”

- [11] “Materieel voor gebruik buitenshuis” wordt in artikel 3 gedefinieerd als "alle machines, gedefinieerd in artikel 1, lid 2, van Richtlijn 98/37/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende machines, die zelfrijdend zijn dan wel kunnen worden verplaatst en die ongeacht het (de) gebruikte aandrijfmechanisme(n) zijn bedoeld om naar gelang van hun type buitenshuis te worden gebruikt en bijdragen tot geluidshinder. Het gebruik van dergelijke machines in een omgeving waar de geluidsoverdracht niet of nauwelijks wordt gedempt (bijvoorbeeld onder tenten of afdaken of in huizen in aanbouw) wordt als gebruik buitenshuis beschouwd. Bedoeld is eveneens niet-aangedreven materieel voor industriële of milieutoepassingen, van een type dat bestemd is voor gebruik buitenshuis en dat bijdraagt tot geluidshinder. Artikel 3 geeft verder definities aan de termen “overeenstemmingsbeoordelingsprocedures”, “markering”, “geluidsvermogensniveau L_{WA} ”, “gemeten geluidsvermogensniveau” en “gewaarbord geluidsvermogensniveau”.

In de handel brengen

- [12] Vooraleer het materieel in de handel wordt gebracht of in gebruik wordt genomen, moet volgens art. 4 van de richtlijn de fabrikant of zijn gemachtigde ervoor zorgen dat het materieel voldoet aan de voorschriften aangaande de geluidsemisatie in het milieu van deze richtlijn; dat de overeenstemmingsbeoordelingsprocedures voltooid zijn; dat het materieel voorzien is van de CE-markering en een vermelding van het gewaarborgde geluidsvermogensniveau en vergezeld gaat van een EG-verklaring van overeenstemming. Indien noch de fabrikant, noch zijn gemachtigde in de Gemeenschap gevestigd is, moet aan de verplichtingen van deze richtlijn worden voldaan door eenieder die het materieel in de Gemeenschap in de handel brengt of in gebruik neemt.

EG-verklaring van overeenstemming

- [13] De fabrikant van het materieel stelt voor ieder gefabriceerd materieeltype een EG-verklaring van overeenstemming op ter staving dat dat materieel in overeenstemming is met de voorschriften van deze richtlijn. Bijlage II vermeldt welke gegevens in ieder geval in die verklaring van overeenstemming moeten zijn opgenomen.

Markering

- [14] In de handel gebracht of in gebruik genomen materieel dat voldoet aan de voorschriften van deze richtlijn is voorzien van de CE-markering van overeenstemming. De markering bestaat uit de letters "CE". In bijlage IV staat een model van de markering die moet worden gebruikt. De CE-markering gaat vergezeld van een vermelding van het gewaarborgde geluidsvermogensniveau. In bijlage IV staat een model van die vermelding. De CE-markering van overeenstemming en de vermelding van het gewaarborgde geluidsvermogensniveau worden op iedere machine op een goed zichtbare, leesbare en onuitwisbare wijze aangebracht.

Overeenstemmingsbeoordeling

- [15] Alvorens het in artikel 12 genoemde materieel in de handel te brengen of in gebruik te nemen, onderwerpt de fabrikant ieder type materieel aan een overeenstemmingsbeoordelingsprocedure: ofwel de procedure van interne fabricagecontrole met beoordeling van de technische documentatie en periodieke controles bedoeld in bijlage VI, ofwel de procedure van eenheidskeuring bedoeld in bijlage VII, ofwel de procedure van volledige kwaliteitsborging bedoeld in bijlage VIII.

Inwerkingtreding

- [16] De lidstaten moeten de bepalingen in werking laten treden op uiterlijk 3 juli 2001 (art. 22 lid 1). De lidstaten passen die bepalingen toe vanaf 3 januari 2002 (art. 22 lid 2). De Europese Commissie heeft de procedure ingezet tegen België wegens niet tijdige omzetting.

4. Opmerkingen van de FRDO

- [17] De FRDO stelt zich vragen bij de definities uit het **voorontwerp-KB** van “het in de handel brengen” en “het in dienst nemen”:
- Art. 3 bepaalt deze termen als volgt: 13° “*het in de handel brengen*”: de volgende aspecten van de definitie van het op de markt brengen, volgens artikel 2, 3° van de wet van 21 december 1998: het bezit met het oog op de verkoop of het ter beschikking stellen aan derden, het te koop aanbieden, de verkoop, het verhuuraanbod, de verhuring of de afstand onder bezwarende titel of gratis; 12° *het in dienst nemen*: de volgende en resterende aspecten van de definitie van het op de markt brengen, volgens artikel 2, 3° van de wet van 21 december 1998 : het binnenbrengen en de invoer met het oog op de verkoop of het ter beschikking stellen aan derden. Het voorontwerp-KB splitst dus de definitie van “*het op de markt brengen*” uit de **productnormenwet** op in twee.
  - De **richtlijn** hanteert in zijn artikelen 4 en 9 zowel de termen “in de handel brengen” als “in gebruik nemen”. Deze twee termen worden in de richtlijn niet nader gedefinieerd.

De FRDO stelt voor de richtlijn, zoals verduidelijkt in de *Position Paper on Guidelines for the application of the European and Council Directive 2000/14/EC on the approximation of the laws of the Member States relating to the Noise emission in the environment by equipment for use Outdoors*, strikt te volgen. De wijziging aan artikel 18¹ beantwoordt hieraan.

- [18] De FRDO heeft volgende juridisch-technische opmerkingen.
- i) In art. 5 in de Nederlandstalige versie van het voorontwerp wordt het woord “kan” een keer téveel gebruikt.
  - ii) Hoofdstuk IX over de mogelijkheid tot beroep wordt summier geregeld. In de Nederlandstalige versie ontbreekt in art. 10, §4, laatste zin de woorden “het beroep”.

---

1 Art.18 § 1 Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt.

§ 2 Het materieel dat reeds voor 3 januari 2002 in dienst werd genomen of in de handel werd gebracht in een lidstaat van de EU valt niet onder de voorschriften van dit besluit.

§ 3 Het materieel dat reeds voor 3 januari 2002 in dienst werd genomen of in de handel werd gebracht in een staat die niet deel uitmaakt van de EU valt enkel onder de voorschriften van dit besluit in geval dat het materieel vanaf 3 januari 2002 voor de eerste keer in dienst wordt genomen of in de handel gebracht in een lidstaat van de EU.

§ 4 De in bijlage XI bedoelde voorschriften inzake de verlaagde toepasbare geluidsvermogen-niveaus van fase II worden van toepassing met ingang van 3 januari 2006.

- iii) Art. 6 §1 is een overbodige bepaling. Deze luidt als volgt: “Het in de handel brengen of de ingebruikneming van materieel als bedoeld in artikel 1, dat aan de voorschriften van dit besluit voldoet, voorzien is van de CE-markering en een vermelding van het gewaarborgde geluidsvermogensniveau en vergezeld gaat van een EG-verklaring van overeenstemming mag niet verboden, beperkt of verhinderd worden.” Deze bepaling komt letterlijk uit de richtlijn en legt de lidstaten op om op geen enkele wijze het vrij verkeer te belemmeren.

[19] De FRDO betreurt dat België te laat is voor de omzetting.

[20] Sommige leden van de FRDO – 4 van de 5 werkgeversvertegenwoordigers en de 2 vertegenwoordigers van de energieproducenten – menen dat er een overgangperiode moet worden voorzien om de betrokken ondernemingen toe te laten zich aan de nieuwe regels aan te passen en aldus te vermijden dat de nieuwe voorschriften van toepassing zouden worden op materieel dat zich in stock bevindt. Bovendien is de hele procedure van overeenstemmingsbeoordeling, inclusief de nodige geluidstesten, bedoeld als een procedure voor een bepaald type van toestel, niet voor ieder toestel afzonderlijk. De richtlijn van toepassing maken op bestaand materiaal, dat reeds op de markt werd gebracht of in gebruik werd genomen, zou betekenen dat iedere bezitter van dergelijk toestel een dergelijke procedure zou dienen te doorlopen. Dit is onaanvaardbaar.

België is te laat met de omzetting, maar mag deze nalatigheid niet afwentelen op de betrokken bedrijven. De Richtlijn voorziet duidelijk een overgangperiode tussen de uiterste datum voor inwerkingtreding (3 juli 2001), en de datum waarop aan de bepalingen moet worden voldaan (3 januari 2002). Ook voor materiaal dat technisch reeds aan de geluidsnormen voldoet, moet immers de nieuwe procedure voor overeenstemmingsbeoordeling nog worden doorlopen. Deze termijn van minimaal zes maanden (want lidstaten die niet hebben gewacht op de uiterste datum van 3 juli 2001 bieden hun producenten en invoerders een ruimere overgangperiode) lijkt in de huidige context nog uiterst kort, aangezien de federale overheid blijkens artikel 15 van het KB eerst nog instellingen moet accrediteren alvorens de betrokken procedures een aanvang kunnen nemen. Er moet dan ook worden onderzocht of een termijn van zes maanden volstaat.

[21] Eén van de 5 vertegenwoordigers van de wetenschappelijke milieus onthoudt zich van de voorgaande paragraaf.

[22] Andere leden van de FRDO – de 3 voor- en ondervoorzitters, de 6 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voor milieubescherming, de 4 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voor ontwikkelingssamenwerking, de 2 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties die de belangen van verbruikers verdedigen, de 5 vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties en de 5 vertegenwoordigers van de wetenschappelijke milieus – hebben geen bezwaar tegen een onmiddellijke inwerkingtreding van het KB, in zoverre het een getrouwe omzetting is van de richtlijn en het toepassingsgebied ervan niet uitbreidt, nu de betrokken ondernemingen op de hoogte dienden te zijn van deze nieuwe regelgeving die een loutere omzetting is van de voorheen gepubliceerde richtlijn 2000/14/EG.

[23] 1 van de 5 werkgeversvertegenwoordigers onthoudt zich zowel van de stelling uit paragraaf [20], als die uit paragraaf [22].

Bijlagen

1. Aantal aanwezige en vertegenwoordigde stemgerechtigde leden op de algemene vergadering van 19 februari 2002

- 3 van de 4 voor- en ondervoorzitters
- de 6 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voor milieubescherming
- 4 van de 6 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voor ontwikkelingssamenwerking
- de 2 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties die de belangen van verbruikers verdedigen
- 5 van de 6 vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties
- 5 van de 6 vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties
- de 2 vertegenwoordigers van de energieproducenten
- 5 van de 6 vertegenwoordigers van de wetenschappelijke milieus

Totaal: 32 van de 38 stemgerechtigde leden

2. Vergaderingen ter voorbereiding van dit advies

De werkgroep *productnormen* vergaderde op 7 januari en op 11 februari 2002 om dit advies voor te bereiden.

3. Personen die meewerkten aan de voorbereiding van dit advies

Stemgerechtigde leden en hun vertegenwoordigers

- Prof. Luc LAVRYSEN (UG) – voorzitter
- Mme Delphine MISONNE (FUSL) – ondervoorzitter
- Mevr. Esmeralda BORGIO (Bond Beter Leefmilieu)
- Mme Isabelle CHAPUT (Fédération des Entreprises de Belgique, FEB)
- Mevr. Birgit FREMAULT (Verbond van Belgische Ondernemingen, VBO)
- Dhr Claude KLEIN (Federatie van de Chemische Industrie van België, Fedichem)
- Dhr Dirk KNAPEN (Bond Beter Leefmilieu, BBL)
- Mme Anne PANNEELS (Fédération Générale du Travail de Belgique, FGTB)
- Mme Edilma QUINTANA (Centre National de Coopération au Développement, CNCD)
- Mevr. Lut SLABBINCK (Algemeen Christelijk Vakverbond van België, ACV)
- Dhr Paul VAN CAPPELLEN (Onderzoeks- en Informatiecentrum van de Verbruikersorganisaties, OIVO)
- Prof. Jean-Pascal VAN YPERSELE (UCL)
- Mevr. Lien VANWALLE (UG)
- M. Stéphan VIS (Inter-Environnement Wallonie, IEW)

Uitgenodigde expert

- Dhr. Serge Cornet (Federale Diensten voor het Leefmilieu).

Secretariaat

- Dhr Jan DE SMEDT
- Mevr. Stefanie HUGELIER